

Więcej czasu na apelację. Prawnicy czekali na to od lat

Termin na wniesienie apelacji w skomplikowanych sprawach karnych ma zostać wydłużony do 30 dni. Ministerstwo Sprawiedliwości poinformowało, że projekt jest już gotowy.

MATEUSZ MIKOWSKI

O czym mowa? Zgodnie z art. 445 kodeksu postępowania karnego na złożenie apelacji w procesie strona ma 14 dni od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem. Od niemal dekady m.in. rzecznik praw obywatelskich wzywał do wydłużenia tego terminu w sprawach szczególnie skomplikowanych, w których uzasadnienie orzeczenia jest obszerne. Należy zaznaczyć, że nawet w przypadku uzasadnień liczących ponad tysiąc stron, a nie są one niespotykane, nie ma możliwości przedłużenia terminu na apelację.

Sprawdza się w sprawach cywilnych

– Jeśli w tej samej sprawie zawiłość jest przesłanką do przedłużenia terminu na sporządzenie uzasadnienia wyroku, to trudno zaakceptować pozbawienie stron procesowych możliwości tego przedłużenia na etapie sporządzania apelacji – argumentował RPO.

Co istotne, w sprawach cywilnych dwutygodniowy czas na wniesienie apelacji jest wydłużany o kolejny tydzień w przypadku przedłużenia terminu do sporządzenia pisemnego uzasadnienia wyroku. Przepisy te z powodzeniem funkcjonują już od kilku lat, co jest argu-

OPINIA DLA „RZECZPOSPOLITEJ”

JACEK DUBOIS

adwokat, sędzia Trybunału Stanu

To dobry i jedyny możliwy kierunek zmian, żeby rzetelnie realizować prawo do obrony. 14-dniowy termin na wniesienie apelacji został ustalony w czasach sprzed epoki komputerów, kiedy akta spraw liczyły przeciętnie kilka tomów, a uzasadnienia wyroków kilka stron. Obecnie jest to nawet po 600 tomów akt, a uzasadnienie orzeczenia to często kilkaset stron. Dlatego uważam, że 14-dniowy termin nie daje gwarancji realizowania prawa do obrony poprzez rzetelne przeczytanie obszernego uzasadnienia i polemikę z jego tezami. Z tym, nad czym sąd pracuje nawet po dziesięć miesięcy, bo tyle czasami trwa sporządzanie uzasadnień, my musimy podjąć polemikę w dwa tygodnie. Dlatego cieszę się z tej zmiany. 30 dni wydaje się bowiem terminem rozsądnym na wniesienie apelacji, szczególnie w skomplikowanych sprawach karnych biznesowych.

mentem prawników za wprowadzeniem podobnego rozwiązania w sprawach karnych.

Wydłużenie terminu na apelację w procedurze karnej było już przewidziane w projekcie senackim w 2022 r. Nie spotkał się on jednak z aprobatą rządu PiS.

Jak się okazuje, nowy rząd ma inne zdanie na ten temat. Resort sprawiedliwości poinformował właśnie RPO, że gotowy jest już projekt nowelizacji, w którym oczekiwania prawników i postulaty rzecznika zostały uwzględnione. Artykuł 445 ma zostać uzupełniony

o § 1a, zgodnie z którym w wypadku przedłużenia terminu do sporządzenia uzasadnienia wyroku termin do wniesienia apelacji wynosi 30 dni. Proces legislacyjny w tej sprawie ma ruszyć w najbliższym czasie.

Kilkaset tomów akt

Z tej zapowiedzi cieszą się szczególnie adwokaci. – Ta zmiana to bardzo dobry pomysł, który zwiększy gwarancje procesowe dla stron. Jest to szczególnie ważne w postępowaniu karnym, które pozwala

na największą ingerencję w prawa i wolności człowieka. A im więcej czasu jako obrońcy i pełnomocnicy mamy na sporządzenie apelacji, tym prawa stron, przynajmniej w teorii, są lepiej chronione – mówi adwokat, dr Michał Zacharski.

Jego zdaniem nowe przepisy wpłyną pozytywnie na organizację pracy prawników. – Ma to szansę zwiększyć profesjonalizm i jakość pism, które wpływają do sądu. Adwokat będzie miał bowiem o ponad dwa tygodnie dłuższy czas na sporządzenie apelacji w skomplikowanej sprawie, dzięki czemu może być ona lepsza. A pamiętajmy, że mało który adwokat prowadzi tylko jedną sprawę – zaznacza Zacharski.

Podkreśla, że w sprawach karnych gospodarczych, w których się specjalizuje, często spotyka się z obszernymi uzasadnieniami wyroków.

– W jednej ze spraw wyrok sądu I instancji z uzasadnieniem liczył 2,5 tys. stron, a orzeczenie sądu drugiej instancji ponad 800. W takiej sytuacji 14 dni na napisanie apelacji jest terminem, w którym przystępujący do sprawy adwokat może mieć poważne problemy z przygotowaniem apelacji na najwyższym możliwym poziomie, choćby pracował dzień i noc. A przecież klient wymaga od nas jakości. Uważam, że w terminie 30 dni zorganizowanie pracy i rzetelne przygoto-

wanie apelacji nawet w najbardziej skomplikowanej sprawie są możliwe – mówi mec. Zacharski.

Wzmocnienie prawa do obrony

Podobnego zdania jest mec. Maciej Zaborowski. – Cieszę się z tej zmiany, która była oczekiwana. Dzięki niej będziemy mieli więcej czasu na lepsze i dokładniejsze sporządzanie apelacji. Mam nadzieję, że przyczyni się to do większej liczby wyroków uniewinniających, których mamy w Polsce jedynie kilka procent rocznie – zaznacza adwokat.

Zauważył, że termin 14 dni został ustalony, kiedy w procesach karnych dominowały sprawy kryminalne, mniej skomplikowane, kilku- czy kilkunastotomowe. Obecnie zaś przeważają sprawy karne gospodarcze, które liczą nierzadko po kilkaset tomów.

Jego zdaniem 30 dni na wniesienie środka odwoławczego będzie terminem wystarczającym w zdecydowanej większości tych spraw. – Skoro sąd sporządzi uzasadnienie dłużej, to tym bardziej strona powinna mieć więcej czasu na wniesienie apelacji. Jest to niezwykle ważne z punktu widzenia obywateli i wpłynie pozytywnie na realizację prawa do obrony – twierdzi Zaborowski. /©